Cancerföreningen Gävleborg

Nr. 3 2020

Besöksadress: Norra Kungsgatan 29, Gävle. Tel. 026-66 08 40. Plusgiro: 90 14 07-7

Hälsning från ordföranden

Lars Johansson

Hej alla. Det blev ett årsmöte i år också men på ett annorlunda sätt. Den 17 september genomfördes årsmötet i paviljongen i regementsparken, det är något att minnas och hur sårbar vår tillvaro är och att inget kan tas för givet.

Hur de framtida aktiviteterna kommer att genomföras i vår förening är beroende hur pandemin utvecklas.

Det är oroande hur otåligheten breder ut sig beträffande arrangemang inom kultur och idrott då det gäller hur många som kan samlas på arenor eller i andra lokaler. Vi måste vara medvetna om att vi fortfarande befinner oss i en pandemi och utifrån det får vi se till att ta ansvar, det är ett medborgerligt ansvar att leva upp till expertmyndighetens och regeringens påbud.

Ta väl hand om er.

Lars Johansson
ordförande.

Hälsning från kansliet

Gunilla Svedlund

Sommaren är förbi men inte pandemin. Hoppet om att verksamheten skulle komma igång i höst är också förbi, det känns tungt. Vi lyckades i alla fall genomföra årets Årsmöte, det var kul att få träffas, även om det bara var en liten stund. Törs man hoppas på att vi kan komma igång i januari, nej, men jag kommer att hoppas på det i alla fall!

Gunilla Svedlund Kanslist

WWW.CANCERFORENINGEN.SE

Följ oss på Twitter och Facebook!

Cancerföreningen Gävleborg

Besöksadress:
Norra Kungsgatan 29
803 23 Gävle

Telefon: 026-66 08 40

Plusgiro: 90 14 07-7
Bankgiro:901-4077
Swishnummer: 1239014077

Ansvarig utgivare: Lars Johansson

E-mail: cfgl@cancerforeningen.se
Hemsida: www.cancerforeningen.se

Original: Trycktrean AB
Tryck: www.trycktrean.se

Annonsansvarig: Lars Johansson

Medlemsavgift:
150 kr enskild medlem
250 kr familjemedlemskap

Minnesgåvor:
Hedra en avliden närstående med en gåva. Vi sänder ett minnesblad till begravningen med er sista hälsning.

Styrelsen 2019

Ordförande	Lars Johansson
Vice ordf	Astrid Forslund
Kassör	Laila Brodén
Sekreterare	Barbro Olshage
Ledamot	Gunilla Silver
Ersättare	Signhild Vikström
Ersättare	Vakant
Revisor	Jan Wikegård
Revisor ersättare	Vakant
Auktoriserad revisor	Karin Bäckström
Valberedning	Vakant

Årsmöte 2020

Vanligtvis brukar Cancerföreningen Gävleborg hålla sitt Årsmöte i mitten av maj och det brukar vara en av årets höjdpunkter för medlemmarna eftersom det bjuds på lunch. Så icke detta år! Covid-19 ställde till det så att Årsmötet fick hållas i september istället, utan lunch eller fika.

Årsmötet hölls den 17 september i Bobergs Paviljong i Regementsparken i Gävle. Det var utomhus fast under tak. Vi var 18 st som närvarade och alla tyckte att det var roligt att få vara lite social för en gång skull. Styrelsen som valdes 2019 blir kvar till Årsmötet i maj 2021.

Text och foto: Gunilla Svedlund

SÅ FUNGERAR VÅRDEN

Där kan du läsa om hur du söker vård och stöd, hur du ska bli bemött i vården och vilka avgifter du får betala. Du får veta vilka lagar och bestämmelser som gäller och hur du kan göra om du inte är nöjd med vården. Det finns också information för dig som är närstående.

https://www.1177.se/Gavleborg/sa-fungerar-varden/

CANCERREHABILITERING

alltomcancerrehab.se sprider kunskap och fakta om olika fysiska och psykosociala utmaningar som kan uppstå efter avslutad behandling av cancer. De kommer varje månad att uppdatera sidan med olika temaområden som berör cancerdrabbade och närstående. Just nu presenteras framgångsrika lokala samarbeten. Kommande områden är bland annat fatigue, sex och samlevnad och närståendefokus.

https://www.alltomcancerrehab.se/

– Ska vi ta en flaska vitt vin till maten?

– Nej tack, jag ska köra bil hem.

– Då tar vi en flaska rött istället, för det syns inte i blodprovet.

HJÄLP OSS HJÄLPA CANCERSJUKA,

GE VÅR VERKSAMHET DITT STÖD

ABF
Bilmetro Din bästa bilaffär
BRÄNDA BOCKEN
Konditori LIDO
Tält & Fest -mycket mera än tält

Smarta nanopartiklar testas mot lungcancer

En lovande strategi för behandling av lungcancer har utvecklats av forskare vid Lunds universitet. Behandlingen kombinerar ett nytt kirurgiskt tillvägagångssätt med smarta nanopartiklar för att specifikt angripa lungtumörer. Lungtumörer är ofta svåra att ta bort med nuvarande kirurgiska tekniker på grund av deras placering i lungan eller det faktum att det finns tumörer som är för små för att observera. Tumörerna utvecklar ofta naturliga barriärer för att förhindra att läkemedel och immunceller når in till tumörcellerna.

– Därför får patienter ofta höga doser kemoterapeutika (cellgifter) som cirkuleras genom hela kroppen och resulterar i stora biverkningar i andra organ. Ett antal nya behandlingar mot lungcancer har i studier visat sig lovande i labbet, men en stor utmaning har kvarstått: hur man levererar rätt läkemedel specifikt till dessa speciella tumörer som är svåra att nå, förklarar Darcy Wagner, docent och chef för forskningsgruppen Lungbioengineering och regeneration vid Institutionen för experimentell medicinsk vetenskap, Lunds universitet. Hennes team fokuserar på att utforma nya behandlingar för patienter med lungsjukdomar genom att kombinera teknik, medicin och cellbiologi.

Ny kirurgisk teknik

För att övervinna utmaningen att rikta läkemedlet rätt utvecklade forskarna en ny kirurgisk teknik som introducerar nanopartiklar med läkemedel enbart i lungans blodkärl. Blodkärlen runt och i tumörer är annorlunda än i normala organ. Forskarna använde denna skillnad för att rikta nanopartiklarna till de inre delarna av stora och täta solida lungtumörer. De använde sig av djurmodeller med ett komplett immunsystem och tumörer som liknar de typer av lungtumörer som patienterna har.

– Med hjälp av vår teknik, som vi kallar organ restricted vascular delivery (ORVD), kunde vi hitta lungcancerceller med de introducerade nanopartiklarna inuti. Det har vi inte kunnat göra tidigare i dessa typer av djurmodeller för lungcancer, säger Deniz Bölükbas, postdok och studiens försteförfattare. Resultatet har publicerats i tidskriften Advanced Therapeutics.

Förhindrar skador på friska celler

Dessutom konstruerades nanopartiklarna för att endast frisätta läkemedel på en specifik signal som finns i tumörområdet. Detta minskar risken för att läkemedlen i nanopartikeln orsakar skador i friska lungceller och kan möjliggöra att högre mängder giftiga läkemedel används för att öka antalet dödade tumörceller utan att orsaka oönskade biverkningar.

– Även om smarta nanopartiklar med unika egenskaper kan konstrueras på olika sätt, leder frisläppandet av dem i blodomloppet ofta till en okontrollerad spridning av partiklarna, och det är endast ett fåtal av dem som når de inre delarna av de solida tumörerna. Detta har varit en global utmaning som har hindrat en mer utbredd användning av nanopartikelsystem inom sjukvården, säger Darcy Wagner.

– Detta är ett betydande steg framåt inom behandling av lungcancer, säger Deniz Bölükbas, men det är viktigt att potentialen i denna metod valideras.

Kontakt:

Darcy Wagner, universitetslektor vid Lungbioengineering och regeneration, Lunds universitet, darcy.wagner@med.lu.se

Källa: forskning.se

Provet avslöjar cancer långt innan andra diagnosmetoder

Cancer kan upptäckas flera år innan de skulle ha hittats med konventionella diagnostiseringsmetoder. I en studie publicerad i Nature Communications visar en forskargrupp att de har hittat cancer i 91 procent av blodprov tagna på symtomfria individer – som samtliga 1-4 år senare diagnostiserades med cancer i mage, matstrupe, tarmar, lungor samt lever. Tekniken har utvecklats av en kinesiskt-amerikanskt startup, Singlera Genomics, som nu påstår att deras nya blodprov kan hitta fem olika cancertyper åratal innan de upptäcks med konventionella diagnostiseringsmetoder. Under ett årtionde har de utvecklat en metod för att hitta patienter som är asymtomatiska, det vill säga att de bär på en sjukdom utan att uppleva några symtom. Det rapporterar Science Alert.

Analys av dna-metylering

Diagnosmetoden analyserar dna-metyleringen. Det är en modifiering av dna:t där en metylgrupp adderas till en eller flera nukleotider i dna-molekylen. Det finns en ärftlighet i graden av metylering i genomet, något som påverkar utvecklingen av de flesta cancertyper på grund av förmågan att bilda mutationer. Forskarna har visat att de kan hitta signaturer för olika typer av cancersjukdomar. Studien utgår från data som samlades in i en stor hälsostudie i Kina mellan 2007 och 2017, med mer än 120 000 deltagare. Från den studien har teamet undersökt blodprover från 600 personer. De testade sin analysmetod på fyra år gamla blodprov från 191 personer som senare hade diagnostiserats med cancer., och lyckades träffa rätt i 91 procent av fallen. I en annan del av studien analyserades blodprov från 131 personer som redan när de lämnade blod hade fått en diagnos. I den gruppen låg träffsäkerheten för den nya analysen på 88 procent. För att bekräfta metodens effektivitet krävs dock mer storskaliga studier som täcker längre tidsspann.

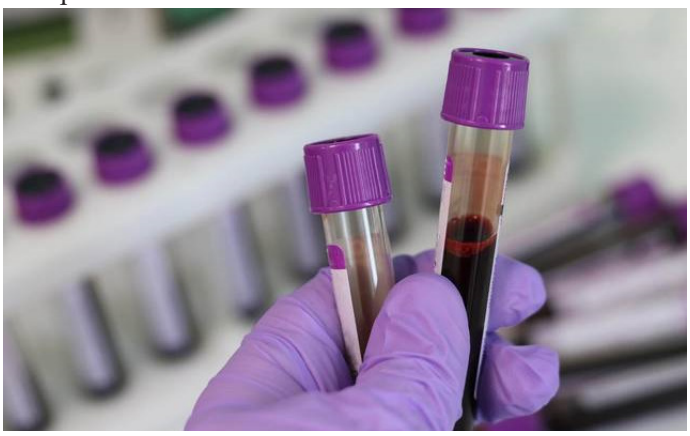

Källa: Ny Teknik, John Edgren Foto: Pixabay

Toktanten

Birgitta Bergin

Vad händer när ett helt samhälle hålls som gisslan av en person som inte skyr några medel för att få sin vilja igenom? Och hur långt är en människa beredd att gå för att få makt att härska över andra?

Äntligen har semestern börjat och Lena och Fredrik är tillbaka i sommarhuset, glada att få lämna vardagslivet i Paris. De har sett fram emot att ha familjen samlad, grilla på kvällarna, träffa grannar över ett glas vin eller två och njuta av västkustens salta stänk. Men det blir inte så. Deras nya granne tycks vilja göra allt för att förstöra deras idyll. Plötsligt är det inte längre självklart var tomtgränsen går eller vilka stigar till stranden som är tillåtna att promenera på. Frågorna hopar sig: Vad hände egentligen med Marias och Peters lilla hund? Varför går den nya grannen alltid runt med en stor skruvmejsel i handen? Och vad är det för märkliga ramsor hon mumlar på? Dörrar stängs och folk ser sig om över axeln. Den hotfulla stämningen förvärras och till sist är alla i Lövudden indragna i ett drama som ingen vet slutet på ...

Roliga syftningsfel

Toaletten är ur funktion!
Det går jättebra att använda skötbordet.

Soptunnan är avsedd endast för badgäster EJ hushållssopor.

Kära kund!
Vi polisanmäler alla snatterier och stölder av kunder.

Stäng dörren när du öppnar den!

Även dinosaurierna drabbades av cancer

Cancer är inte en ny sjukdom. Nya analyser av ett dinosaurieskelett som hittats i Kanada visar att en noshornsdinosaurie led av sjukdomen, de hittills äldsta bevisen på cancer.

- Dinosaurierna må te sig som mytiska bestar, men de var levande varelser som även de led av fruktansvärda skador och sjukdomar, säger paleontologen David Evans.

Det fossiliserade dinosaurieskelettet grävdes fram i provinsen Alberta 1989, och snart upptäcktes att ena benet hade tydliga skador. Forskarna trodde då att skadan, stor som ett äpple, var en illa läkt fraktur, men efter nya analyser vid McMaster University i Hamilton i kanadensiska Ontario, har en ny grupp forskare kommit fram till att den sex meter långa dinosaurien led av skelettcancerformen osteosarkom, rapporterar CNN.

Jämförde med människoben

”Här kan vi visa på omisskänneliga tecken på långt framskriden skelettcancer i en 76 miljoner år gammal noshornsdinosaurie, det är första gången och det är mycket spännande”, säger Mark Crowther, professor i patologi och molekylär medicin vid McMaster University och huvudförfattare av den studie som publicerats i den vetenskapliga tidskriften The Lancet, i ett skriftligt uttalande.

Forskarna använde magnetröntgen och tredimensionella rekonstruktioner för att undersöka hur cancern växt fram. För att bekräfta sin diagnos jämförde de det sjuka benet med ett ickeangripet vadben av såväl en dinosaurie av samma art, som av vadbenet hos en 19-årig manlig cancerpatient

”Det här fyndet visar på cancerns biologiska historia. Sjukdomen som sådan är inte ny och har antagligen funnits sedan tidernas begynnelse och kan bli en förväntad komplikation hos de flesta djur”, säger Mark Crowther om det hittills äldsta beviset på cancer.

”Levande varelser”

De aktuella fossilerna kommer från en vuxen Centrosaurus med utvecklad cancer, som kan ha spritt sig till andra delar av kroppen, men det är oklart om det var dödsorsaken. Fossilen hittades tillsammans med rester från hundratals dinosaurier, vilket tyder på att den var del av en större hord.

- Den uppseendeväckande upptäckten är att oavsett hur stora och kraftfulla dinosaurierna verkar ha varit så påverkades de av många av de sjukdomar, inklusive cancer, som vi i dag kan se hos människor och andra djur säger paleontologen David Evans vid Royal Ontario Museum, en av medförfattarna till studien, till nyhetsbyrån Reuters.

- Dinosaurierna må te sig som mytiska bestar, men de var levande varelser som även de led av fruktansvärda skador och sjukdomar.

Källa: Ny Teknik, Martin Yngve/TT

Smarta prylar

finns hos Hjälpmedel SAM eller online hjalp.nu

ÖPPNARE

POPPER

50 KR

NAGELKLIPPARE

PÅ PLATTA

120 KR

Att Förebygga Cancer

Henrik Beyer

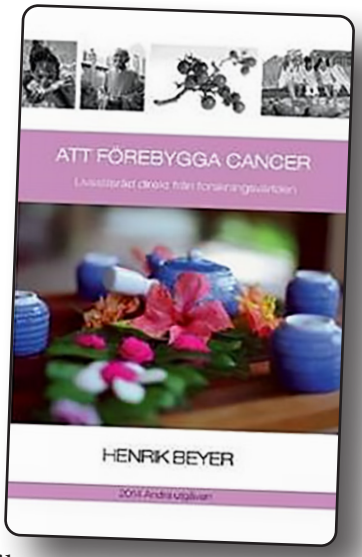

Vi kan förebygga cancer! Konkreta livsstilsråd direkt från forskningsvärlden. Idag vet vi vad som kan förebygga cancer och majoriteten av alla cancerfall kan förhindras. Levnadsvanor som förebygger cancer har visat häpnadsväckande resultat och denna livsstil innebär inte orimliga förändringar i våra liv.

”Det är viktigt att sprida vetenskapligt baserad hälsoinformation på ett sätt som folk begriper och som man kan leva efter i vardagen” säger Henrik.

Våra levnadsvanor kan påverka en lång rad olika cancertyper och vi kan göra mycket för att hjälpa vår egen kropps förmåga att skydda sig mot denna folksjukdom. Genom att följa dessa råd kan man öka sina chanser till ett friskt liv utan cancer.

Henrik Beyer är utbildad hälsovetare och har en magisterexamen samt har genomfört forskningsstudier inom livsstilsfrågor och hälsa. Han har arbetat ett flertal år som utredare på Statens Folkhälsoinstitut samt arbetat för Världshälsoorganisationen och Healthy Cities Project m.m.

– Mår du bra nu?

– Inte bra men bättre.

– Det var bra att du är bättre.

– Men det hade varit bättre att må bra.

HEDRA MINNET AV EN AVLIDEN

SKÄNK EN MINNESGÅVA

PG 90 14 07 – 7 BG 901 – 4077

När blev julskinkan en tradition?

Det är ingen djärv gissning att otaliga svenskar under de gångna dagarna har inmundigat julskinka. Men hur länge har traditionen förekommit? Är den uråldrig eller rör det sig om, som i så många andra fall, om ett 1900-talsfenomen som vi bara inbillar oss är gammalt som gatan?

Förr brukade kulturhistoriskt intresserade personer gärna påpeka att julskinkan hade synnerligen gamla anor, äldre än den svenska kristendomen. Folk gjorde gällande att det var en rest av den asatro som hade omfattat blot och fester vid midvintern, då vikingarna – gissade man, ty skriftliga källor om detta saknas – skulle ha ätit svin för att efterlikna slakten och ätandet av galten Särimner i Valhall. Vetenskapligt sett är dylika spekulationer värdelösa. Det dröjer till 1600-talet innan julskinkan överhuvudtaget omnämns som något svenskar, om de så önskade och hade råd, kunde äta vid juletid, och det är 600 år för sent för att traditionen skall kunna länkas till asatron.

Skinka har alltså ätits under jularna på 1600- och 1700-talen, men inget ger vid handen att maträtten var lika obligatorisk och populär som den är i våra dagar. Framför allt rörde det sig om överklassmat, inget som vanligt folk tog till sina hjärtan. På vanliga bondgårdar var det mycket vanligare att man festade på revbensspjäll. Svinen var nyslaktade – av hävd skulle detta ske vid Lucia – för att man skulle kunna få det extra festligt vid julborden, och spjällen hade högre status än skinkan.

Allt detta började förändras på 1800-talet, vid samma tid som många andra julfenomen bredde ut sig i Sverige, som Jenny Nyströms tomtar och den tyska seden att klä julgranar. Julskinkan gjorde sig bra på det nationalromantiska julbordet: den såg pampig ut på bild, särskilt om den var griljerad och pyntad, och folk tog till sig smaken. På 1900-talet drev den successivt ut revbensspjällen till marginalen och blev närmast synonym med svensk julmat.

Källa: Svenska Dagbladet, Dick Harrison

GEMENSKAP MOT CANCER

Cancerföreningen Gävleborg

B PP Sverige, Port Payé

Cancerföreningen Gävleborg

CANCERFÖRENINGEN CFGL GÄVLEBORG

Cancerföreningen Gävleborg är en fristående, helt ideell förening som verkar för de cancersjuka och dess anhöriga. De medel vi får in i föreningen går till den verksamhet och de aktiviteter som beskrivs nedan. Våra insamlingskonto PG 901407-7 och BG 901-4077 kontrolleras av statliga Stiftelsen För Insamlingskontroll och är en garanti för att de pengar vi får in går till rätt ändamål.

Det här är Cancerföreningen Gävleborgs verksamhet i korthet:

- Personligt stöd och hjälp till cancerdrabbade och anhöriga
- Verkar för social trygghet och gemenskap
- Samtalsgrupper och aktivitetsgrupper
- Medlemsmöten varje månad med föreläsare eller underhållning
- En medlemstidning ges ut tre gånger per år
- Resor och utflykter arrangeras för föreningens medlemmar
- Bistår medlemmar med ekonomiskt bidrag för rehabilitering

Vi är otroligt tacksamma för de ekonomiska bidrag vi får genom gåvor, donationer och medlemskap. Dessa gör att vi kan fortsätta vår verksamhet – att vi kan fortsätta hjälpa!

Mer information finns att få på föreningens kansli:

Norra Kungsgatan 29, 803 23 Gävle
Öppettider: måndag – torsdag 9.00 – 15.00 fredag 9.00 – 13.00
(lunchstängt 11.15 – 12.00)

Telefon: 026-66 08 40 eller e-mail: cfgl@cancerforeningen.se

Varmt välkommen till Cancerföreningen Gävleborg!